

OBČINA RADOVLJICA

1. Koliko odstotkov javnih površin imate zasajenih z medovitimi rastlinami? Naštejte katere in priložite fotografije?

Natančen odstotek je težko oceniti, vsekakor pa občina pri javnih zasaditvah zasleduje cilj največje možne zasaditve z različnimi medovitimi rastlinami, zato pri načrtovanju javnih zasaditev sodeluje s čebelarji - v letu 2013 je bila na tak način med drugim urejena javna zasaditev z medovitimi rastlinami ob novi cesti »za Verigo« (zasajena so bila drevesa *Tillia platyphyllos*, *Tillia cordata*, *Tillia tomentosa* in *Acer pseudoplatanus*). Več let se je na različnih območjih načrtno sadilo lipe in javor, čebelarsko društvo je v različnih akcijah posadilo še 150 novih medovitih dreves, načrtno se je sadilo medovite rastline pri vseh vrtcih. Občina ob tem aktivno sodeluje pri vseh akcijah odstranjevanja tujih, invazivnih vrst.

2. Ali vaša občina spodbuja čebelarski turizem? Koliko ponudnikov čebelarskega turizma iz vaše občine je certificiranih v okviru ČZS in kako jih spodbujate?

Občina Radovljica ima s specializiranim čebelarskim muzejem, čebelarsko-izobraževalnim centrom Gorenjske in vključenostjo čebelarske dediščine in dejavnosti v Javni zavod Turizem Radovljica (destinacijski znak – shematizirana čebelica, logo destinacije: Radolca pristno sladka, ponudbo medenih izdelkov) izjemno ponudbo čebelarskega turizma, ki predstavlja zelo pomemben del celotne turistične ponudbe občine.

Marsikateremu obiskovalcu ob omembi Radovljice še vedno najprej pride na misel čebelarstvo. Avtohtona vrsta čebele »kranjske sivke«, znameniti učitelji čebelarjenja in edinstven primer ljudske umetnosti panjske končnice pričajo o bogatem in samosvojem načinu življenja Slovencev. Predvsem z radovljiške ravnine je prihajalo več pomembnih čebelarjev z Antonom Janšo na čelu. Tradicijo danes ohranjajo njihovi številni nasledniki in čebelarski muzej v radovljiški Graščini. Specializiran muzej, ki hrani in preučuje bogato dediščino slovenskega čebelarjenja, v občini Radovljica deluje že od leta 1959. Muzej vsako leto obiščejo številne skupine otrok in odraslih, ki jim kustosi poleg vodenja po zbirki nudijo tudi pedagoške in andragoške programe. Čebelarski muzej privablja tudi številne tujce.

Vir: Muzeji radovljiske občine

Za razvoj čebelarskega turizma in ohranjanje čebelarske kulturne dediščine skrbi tudi Javni zavod Turizem Radovljica, ki skrbi za povezovanje in promocijo turizma v občini Radovljica in si je za svoj destinacijski znak izbral prav shematizirano čebelico, tudi destinacijski slogan »Radolca, pristno sladka« je v povezavi s čebelarstvom in medenimi proizvodi. Med uradnimi spominki Turizma Radovljica so tudi medeni proizvodi: med, medica, medena čokolada, zavod pa za ohranjanje tradicije skrbi tudi s poimenovanjem strd, strdeni izdelki.

Vir: JZ Turizem Radovljica

Občina kot svoja protokolarna darila uporablja predvsem vse medene proizvode, ki so tudi uradni spominki Turizma Radovljica, kot so med, medica, medena čokolada.

Vir: Turizem Radovljica

Občina Radovljica pa s pomočjo evropskih sredstev, s katerimi je zgradila in v letu 2012 v Lescah tudi uradno odprla Čebelarstvo izobraževalni center Gorenjske, skrbi tudi za prihodnost čebelarstva. Center je namenjen tako čebelarjem celotne Gorenjske in Slovenije, prav tako pa ga radi obiščejo številni drugi obiskovalci in turisti. V njem so med drugim urejeni satnišnica, polnilnica medu, razstavno-prodajni prostor in prostori za čebelarstva društva in zveze, seveda pa ob centru stoji tudi čebelnjak. Osnovni namen 1,2 milijona evrov vredne investicije je bila izgradnja razvojno izobraževalne infrastrukture regionalnega pomena za celovito podporo razvoju, raziskovanju, ohranjanju in promociji naravovarstva, čebelarstva in kranjske sivke na Gorenjskem kot pomembnega dejavnika pri varovanju narave in njene biodiverzitete.

Vir: Čebelarstvo izobraževalni center Gorenjske

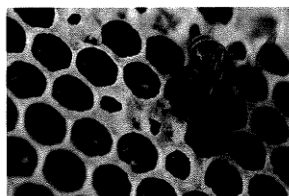
Vir: Občina Radovljica

3. Kakšne vsebine povezane s čebelarstvom vaša občina ponuja ob obisku turističnih skupin?

Javni zavod Turizem Radovljica čebelarski turizem spodbuja prek paketov, kjer so vključene vsebine s področja čebelarstva. Pakete se trenutno promovira v Sloveniji, Avstriji in Nemčiji. Primer paketa:

MEDENO DOŽIVETJE RADOL'CE

Na izletu v pristno sladko Radol'co spoznajte bogato tradicijo slovenskega čebelarstva od prvih čebelarjev do sodobnega točenja medu, od panjskih končnic do lectovih src in mednih dobrot.

Pot bomo pričeli v **Radovljici** z ogledom starega mestnega jedra nad reko Savo. Sprehodili se bomo skozi edini ohranjeni mestni jarek v Sloveniji, na Linhartovem trgu občudovali slikovite hiše iz 17. stoletja, obiskali gotsko taverno, kapelo Edith Stein, cerkev sv. Petra in imenitno Radovljiško graščino.

V graščini bomo obiskali svetovno znan **Čebelarški muzej** in **Mestni muzej**, kjer bomo spoznali delo in življenje znamenitega Radovljčana Antona Tomaža Linharta. V sosednji hiši, **Pri Lectarju**, vedno diši po medenjaki. Pri delu bomo opazovali spretno lectarke, ki še danes na tradicionalen način izdelujejo čarobna lectova srca.

Sledila bo vožnja k **Janševemu čebelnjaku** in ogled ter kosilo. Po kosilu bomo obiskali nov **Čebelarški razvojno-izobraževalni center Gorenjske**, kjer si bomo ogledali čebelnjak in se poučili o sodobnem čebelarstvu. Dan bomo zaključili z **degustacijo medenih izdelkov** in obiskom prodajno-razstavnega salona, po želji pa si boste lahko tudi sami izdelali svečko iz čebeljega voska.

Trajanje izleta: 7,5 ur

Cena na osebo:

Skupine z od 20 do 35 udeleženci: 21,00 €

Skupine z od 36 do 50 udeleženci: 18,50 €

V ceno je všteto: vodeni ogledi z lokalnim vodnikom po programu, vstopnine, organizacija izleta, degustacija medenih izdelkov, DDV.

V ceno ni všteto: kosilo in prevoz.

Dodatne možnosti ob doplačilu: delavnica svečk iz voska (1,00 € na osebo), obisk Lovskega muzeja v Lescah (3,00 € na osebo).

Izlet lahko prilagodimo vašim željam.

prireditvi tedenski, mesečni, polletni), poleg tega aktivno sodeluje s Čebelarskim centrom pri prireditvi Festival medu. V tem letu je zavod izdal tudi katalog destinacije, kjer pomembno mesto zavzemajo tudi teme vezane na čebelarstvo. Katalog destinacije Radol'ca bo predstavljen na vseh večjih sejnih po Evropi v okviru regije Julijske Alpe in Gorenjska. Poleg prodaje medenih izdelkov v TIC-u Radovljica, se turistom nudi tudi možnost obiska pri čebelarju.

Javni zavod skoraj vedno ob obiskih novinarjev (tiskani mediji, TV ekipe) vključi v ogled vsaj eno področje čebelarstva (Čebelarski muzej, Čebelarski center ali obisk enega izmed čebelarjev) in veliko tujih objav je bilo narejenih prav na temo sladkosti, medu.

4. Ali objavljate razpise za pridobivanje sredstev za pomoč pri delovanju čebelarskega društva? Priložite povezavo na dokumentacijo razpisa.

Da, občina redno objavlja javne razpise za dodelitev pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Radovljica, kar velja tudi za leto 2013 in v tem okviru sredstva pridobivajo tudi čebelarska društva.

Povezava na javni razpis 2013:

<http://www.radovljica.si/povezava.aspx?pid=6412>

5. Ali v šolah, ki jih pokriva vaša občina delujejo čebelarski krožki ter kako sodelujete?

V OŠ F. S. Finžgar v Lescah deluje Čebelarski krožek, ki skrbi za lasten čebelnjak. V učnem animacijskem središču kranjske sivke, ki je že dodobra zaživelo, se otroci lahko v živo seznanijo s kranjsko sivko, njenim pomenom za biodiverziteteto, spoznajo delo s čebelami ter pridobijo znanja o zgodovini in znanih možeh, ki so doma in v svetu uveljavili kranjsko sivko. V OŠ Antona Janše vsako leto pripravijo delavnice na temo panjskih končnic.

V okviru projekta Učno animacijsko središče kranjske sivke za otroke je Občina Radovljica založila in izdala tudi Katalog medovitih rastlin.

Vir: Občina Radovljica

6. Ali sodelujete z lokalnim čebelarskim društvom? Na kakšen način?

Da, občina dobro sodeluje s čebelarskimi društvi na svojem območju, saj redno objavlja razpise za spodbujanje dejavnosti, finančno podpira prireditve, ki jih organizirajo društva, na različne načine promovira dogodke, povezane z društvi, v občinskem glasilu objavlja pomembnejše novice s področja čebelarstva in delovanja društev, finančno podpira publikacije s področja čebelarstva.

7. Koliko člankov na temo čebelarstva ste v lanskem letu objavili v vašem lokalnem glasilu (priložite PDF)?

V letih 2012 in 2013 je bilo v lokalnem glasilu Deželne novice objavljenih okrog 20 velikih, poleg tega pa še cela vrsta manjših prispevkov, povezanih s čebelarstvom. Spodaj dva

primera, več v prilogi.

V Lescah odprli Čebelarški center Gorenjske

2012

V Lescah so prejšnji teden odprli Čebelarški razvojno izobraževalni center Gorenjske. Večino sredstev za 1,2-milijonsko naložbo je prispeval Evropski sklad za regionalni razvoj.

MARJANA AHAČIČ

Občina Radovljica je investicijo v gradnjo Čebelarškega centra začela pred dvema letoma, večino sredstev zanjo pa pridobila iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Dejavnost centra bo namenjena celoviti podpori razvoju, raziskovanju, ohranjanju in promociji čebelarstva in kranjske sivke na Go-

renjskem in bo obenem, kot so prepričani v radovljiški občini, kakovostno nadgradila gorenjsko turistično ponudbo.

Objekt bo upravljalo Čebelarско društvo Radovljica, ki deluje v javnem interesu, ima izkušnje, kompetence in razvojno-raziskovalne povezave na področju čebelarstva, biotske pestrosti in varovanja narave. V centru bo opravljalo

Razstavno-prodajni salon v čebelarškem centru bo odprt vsak delovnik med 8. in 12. ter 14. in 20. uro, ob sobotah pa od 8. do 13. ure.

različne razvojno-tehnološke in pospeševalne, promocijske in informativne ter izobraževalne dejavnosti, namenjene čebelarjem, društvom, mladim, turistom in drugim. Iz-

vajanje programa v centru bo spremljal programski svet, v katerem bodo predstavniki čebelarjev in občine.

► 2. stran

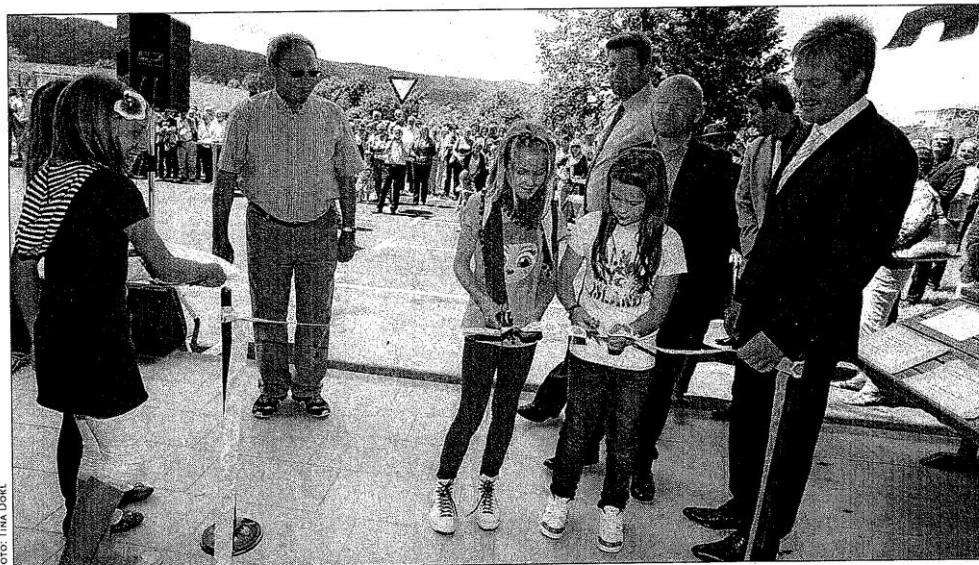

Foto: Tina Dost

Čebelarški praznik ob okroglem jubileju

Več kot tisoč čebelarjev iz vse Slovenije se je v soboto, 18. maja, zbralo na Čebelarškem prazniku v Lescah. Na prireditvi, ki se je začela s slovesnim prihodom kar 88 praporščakov, so zaznamovali tudi 130-letnico delovanja Čebelarskega društva Radovljica in se spomnili največjega slovenskega čebelarja Antona Janše, ki je umrl pred 240 leti.

MARJANA AHAČIČ

Radovljiško čebelarsko društvo, ki letos praznuje 130. obletnico nastanka, je s 106 člani največje v gorenjski čebelarški zvezi in je zibelka čebelarstva. Kot je dejal predsednik društva Franc Šolar, so ponosni, da so ob visokem jubileju organizirali tako veliko in odmevno prireditev, ki se je udeležilo več kot tisoč čebelarjev, ki so v Lesce na čudovit sončen dan prišli prav iz vseh koncev Slovenije. Prireditev je bila namenjena predvsem druženju čebelarjev: začela se je s prihodom 88 praporščakov, nadaljeva-

la pa s slovesnostjo, na kateri je bila slavnostna govornica Lučka Kajfež Bogataj. Zbrane je na praznični dan nagovoril tudi evropski poslanec, prav tako čebelar, Lojze Peterle.

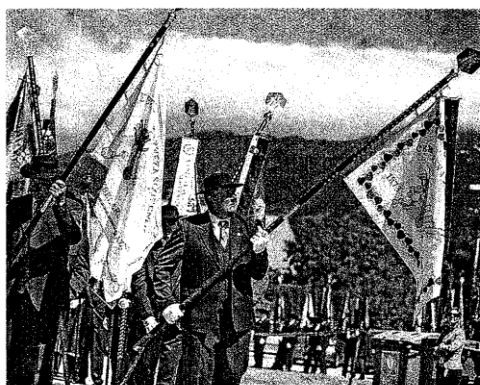
Na Gorenjskem je sicer nekaj več kot tisoč čebelarjev, to je okrog 12 odstotkov vseh slovenskih čebelarjev. A so razmere za čebelarstvo pri nas precej slabše kot drugod v državi; čebelarjenje je težje zaradi daljših zim, bolj spremenljivega podnebja in manj intenzivnih paš. Tako je tudi donos na panj na Gorenjskem najslabši in čebelarstvo mora tako še bolj temeljiti na znanju in izobra-

ževanju, je prepričan predsednik Čebelarske zveze Slovenije Boštjan Noč, ki je pohvalil dobro organiziranost slovenskih čebelarjev. Ta je posledica velike soodvisnosti med njimi.

V vsej Sloveniji je sicer več kot 9 tisoč čebelarjev, ki so vključeni v 215 čebelarskih društev. Povprečna starost čebelarjev je 58 let in v zadnjih letih pada, tudi po zaslugi 140 čebelarskih krožkov, v katerih čebelarstvo spoznava okoli dva tisoč otrok. Prav na področju dela z mladimi so radovljiški čebelarji posebej uspešni.

Čebelarški praznik je bil letos že enajsti po vrsti; na Go-

renjskem smo ga gostili šele drugič, prvič pa so ga pred desetimi leti organizirali na Breznici. Tokrat je bil sočasno z njim organiziran še Dan naravovarstva in čebelarstva kot del projekta, v katerem sodelujeta Slovenija in Avstrija in je namenjen promoviranju kranjske čebele in biotske pestrosti. V okviru projekta, ki traja od oktobra 2010 do konca letošnjega leta, so že izdali knjigo Lepo je biti čebelar, do konca leta pa se bodo posvetili še promociji varstva narave, predvsem v boju proti tujerodnim rastlinam, je povedal predsednik Čebelarske zveze Gorenjske Janko S. Stušek.

Prireditev se je začela s prihodom 88 praporščakov.

V Lescah se je zbralo tisoč čebelarjev iz vse Slovenije.

8. Ali vaša občina spodbuja čebelarje začetnike in ali jim namenjate kakšno pomoč?

Občina spodbuja zanimanje za čebelarsko dejavnost in čebelarje začetnike že pri osnovnošolskih otrocih in mladini - v učnem animacijskem središču kranjske sivke, ki je že

dodobra zaživelo in kjer se otroci lahko v živo seznanijo s kranjsko sivko, njenim pomenom za biodiverzitetu, spoznajo delo s čebelami ter pridobijo znanja o zgodovini in znanih možeh, ki so doma in v svetu uveljavili kranjsko sivko. Na temo čebelarstva se organizirajo številne delavnice, spodbuja se promocija. Programi in finančne spodbude so za čebelarje začetnike sicer enaki kot za vse čebelarje.

9. Se v vaši občini na področju ohranjanja čebel in okolja ukvarjate še s kakšno aktivnostjo, ki je niste izpostavili v zgoraj naštetih vprašanjih?

Občina Radovljica je podpisnica pogodbe o sofinanciranju izvajanja projekta OP SI-AT 2007-2013 *Apis mellifera carnica* bioindikator in promotor biodiverzitete (Amc Promo BID).

Občina Radovljica skupaj s kampom Šobec že vrsto let uspešno kandidira na razpisu za podelitev ekološkega znaka Modra zastava.

10. Kontaktna oseba občine za dotični razpis (ime in priimek ter elektronski naslov)

Kontaktna oseba: Romana Šlibar Pačnik, romana.slibar-pacnik@radovljica.si, 04 537 23 24